

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.372.2025
Warszawa, 17 października 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z zapytaniem nr **2629** Pani Posłanki Iwony Hartwich *w sprawie wykonywania pełnej władzy rodzicielskiej dla rodziców z orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji*, przekazanym Ministrowi Sprawiedliwości przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Orzeczenie o niepełnosprawności lub/i orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji nie powoduje utraty władzy rodzicielskiej i prawa do wykonywania władzy rodzicielskiej.

Zgodnie z art. 48 ust. 2 Konstytucji RP, ograniczenie lub pozbawienie praw rodzicielskich może nastąpić tylko w przypadkach określonych w ustawie i tylko na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu.

Wkroczenie w sferę życia rodzinnego, polegające na ingerencji we władzę rodzicielską jest sytuacją wyjątkową, uwarunkowaną wyłącznie przesłanką dobra dziecka.

Sąd opiekuńczy może władzę rodzicielską ograniczyć¹ lub pozbawić rodzica władzy rodzicielskiej². Sąd opiekuńczy w szczególności ingeruje we władzę rodzicielską w sytuacji:

- zagrożenia dobra dziecka,
- nadużywania władzy rodzicielskiej,
- rażącego zaniedbywania obowiązków względem dziecka,
- trwałej przeszkody uniemożliwiającej wykonywanie władzy rodzicielskiej.

Wspomniana przeszkoda musi mieć charakter rzeczywisty i obiektywny. Niepełnosprawność rodzica, czy nawet stwierdzona niezdolność do samodzielnej egzystencji, nie stanowi automatycznej przesłanki do ingerencji we władzę rodzicielską.

Podobnie sam stan zdrowia rodzica, bez wykazania, że przekłada się on na realne zagrożenie dobra dziecka, nie stanowi podstawy do ograniczenia lub pozbawiania władzy rodzicielskiej.

O każdorazowej ingerencji w zakres władzy rodzicielskiej decyduje sąd opiekuńczy, po indywidualnej ocenie okoliczności faktycznych sprawy, kierując się wyłącznie dobrem dziecka.

Orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji wydawane jest w trybie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych³ i stanowi podstawę do ustalenia prawa do określonych świadczeń (w tym dodatku pielęgnacyjnego). Jego celem jest ocena zdolności osoby do samodzielnego funkcjonowania w życiu codziennym, w aspekcie socjalno-ubezpieczeniowym, a nie w płaszczyźnie praw rodzicielskich.

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu/podpisano elektronicznie/

¹ art. 109 ustawy z 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 roku poz. 2809 ze zm.)

² art. 111 ustawy z 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 roku poz. 2809 ze zm.)

³ ustawa (Dz. U. z 2024 roku poz. 1631 ze zm.)